

JOINT COMMITTEE OF THE EUROPEAN
SUPERVISORY AUTHORITIES

JC/GL 2024 88

2024 m. lapkritis 20 d.

Bendros gairės

dėl Europos priežiūros institucijų nustatytos sistemos, skirtos keisti informacija, svarbia kompetentingoms institucijoms vertinant finansų įstaigų ir finansų rinkų dalyvių kvalifikuotųjų akcijų paketų turinčių asmenų, direktorių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų kompetenciją ir tinkamumą

Bendros gairės dėl Europos priežiūros institucijų nustatytos sistemos, skirtos keistis informacija, svarbia kompetentingoms institucijoms vertinant finansų įstaigų ir finansų rinkų dalyvių kvalifikuotųjų akcijų paketų turinčių asmenų, direktorių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų kompetenciją ir tinkamumą

Šių bendrų gairių statusas

Šiame dokumente pateikiamos bendros gairės, kurios turi būti paskelbtos pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), Reglamento (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos draudimo ir profesinių pensijų institucija), ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija) (toliau kartu – steigimo reglamentai), 16 straipsnį.

Gairės priimamos pagal steigimo reglamentų 56 straipsnių antrą pastraipą.

Pagal steigimo reglamentų 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos privalo dėti visas pastangas, siekdamos laikytis šių gairių.

Bendromis gairėmis siekiama nustatyti nuoseklią, veiksmingą ir efektyvią priežiūros praktiką Europos finansų priežiūros institucijų sistemoje (EFPIS) ir užtikrinti bendrą, vienodą ir nuoseklų Sąjungos teisės taikymą, kiek tai susiję su Europos priežiūros institucijų nustatytos sistemos naudojimu kompetentingoms institucijoms keičiantis informacija, aktualia vertinant finansų įstaigų ir finansų rinkų dalyvių kvalifikuotųjų akcijų paketų turinčių asmenų, direktorių ir pagrindines funkcijas vykdančių asmenų kompetenciją ir tinkamumą, kaip numatyta steigimo reglamentų 1 straipsnio 2 dalyje nurodytuose teisės aktuose.

Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos bendrosios gairės, turėtų jų laikytis, atitinkamai įtraukdamos jas į savo priežiūros praktiką ar reguliavimo sistemą (pvz., iš dalies pakeisdamos savo teisinę sistemą ar priežiūros procesus).

Pranešimo reikalavimai

Numatoma šių bendrų gairių taikymo data yra vertimų į visas oficialiąsias ES kalbas paskelbimo diena 17.02.2025. Be to, tikimasi, kad kompetentingos institucijos bendrų gairių dalių laikysis vėliau (numatyti skirtingi terminai, kai nuostatos taikomos juridiniams ar fiziniams asmenims), įvertindamos laiką, reikalingą istoriniams duomenims įvesti į EPI informacinę sistemą prieš pradėdant naudotis EPI informacine sistema.

Pagal steigimo reglamentų 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ne vėliau kaip 22.04.2025 atitinkamai EPI turi pranešti, ar laikosi arba ketina laikytis bendrų gairių, arba nurodyti nesilaikymo priežastis. Jei kompetentingos institucijos iki šio termino pranešimo nepateiks, atitinkama EPI laikys, kad jos gairių nesilaiko. Pranešimus reikia siųsti adresu compliance@eba.europa.eu, compliance@eiopa.europa.eu ir compliance.fpsguidelines@esma.europa.eu su nuoroda „JC/GL/2024 88“. Pranešimų šabloną galima rasti EPI interneto svetainėse. Pranešimus turėtų teikti asmenys, turintys įgaliojimus pranešti apie gairių laikymąsi savo kompetentingų institucijų vardu.

Pranešimai bus paskelbti EPI interneto svetainėse pagal steigimo reglamentų 16 straipsnio 3 dalį.

Bendrosios gairės bus taikomos atliekant atitikties ir paaiškinimo procedūrą, nes dėl jų jau buvo išsamiai konsultuotasi su kompetentingomis institucijomis. Be to, vyko dvi viešos konsultacijos, kurios baigėsi atitinkamai 2023 m. gegužės 2 d. ir 2024 m. sausio 15 d. Europos priežiūros institucijos taip pat susisiekė su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu, į kurio neoficialią nuomonę buvo atsižvelgta. Šios bendros gairės yra būtinos EPI reglamentų 31a straipsniams įgyvendinti ir yra skirtos tik kompetentingoms institucijoms.

I antraštinė dalis. Dalykas, taikymo sritis ir sąvokų apibrėžtys

Dalykas

1. Šiose gairėse paaiškinama, kaip kompetentingos institucijos naudojami EPI informacinė sistema ir keičiasi informacija, svarbia vertinant kvalifikuotųjų akcijų paketų turinčių asmenų, direktorių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų kompetenciją ir tinkamumą pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 1 straipsnio 2 dalyje, Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 1 straipsnio 2 dalyje ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 1 straipsnio 2 dalyje nurodytus teisės aktus, remiantis jų 31a straipsniais.

Adresatai

2. Šios gairės skirtos kompetentingoms institucijoms, nurodytoms Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 ir Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 4 straipsnių 2 dalyje ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 4 straipsnio 3 dalyje.

Sąvokų apibrėžtys

3. Sąvokos, vartojamos ir apibrėžtos teisės aktuose, nurodytuose Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 1 straipsnio 2 dalyje, Reglamento (ES) 1094/2010 1 straipsnio 2 dalyje ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 1 straipsnio 2 dalyje, remiantis steigimo reglamentų 31a straipsniais, šiose gairėse turi tą pačią reikšmę.

Vertinimas	– tai galutinis kompetentingos institucijos sprendimas dėl atitinkamo asmens tinkamumo pagal Sąjungos sektoriaus nuostatas: arba palankus įvertinimas, įskaitant netiesioginį palankų įvertinimą, arba nepalankus įvertinimas, įskaitant netiesioginį nepalankų įvertinimą, taip pat ir suteikiant leidimus.
EPI informacinė sistema	– skaitmeninė platforma, kurią pagal Reglamento (ES) Nr. 1093/2010, Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 31a straipsnius bendrai įsteigė EBI, EIOPA ir ESMA.
EPI informacinės sistemos eksploatavimo taisyklės	– kompetentingų institucijų naudojimosi EPI informacinė sistema taisyklių, specifikacijų, tvarkos, procesų ir procedūrų rinkinys, įskaitant, bet neapsiribojant, technines specifikacijas, kalbines nuostatas, prieigos teises ir jų valdymą.

Kompetentingos institucijos	– valdžios institucijos, kaip apibrėžta Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 4 straipsnio 2 dalyje, Reglamente (ES) Nr. 1094/2010 ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 4 straipsnio 3 dalyje.
Finansų įstaiga ir finansų rinkos dalyvis	– finansų įstaiga, nurodyta Reglamento (ES) Nr. 1093/2010 ir Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 4 straipsnių 1 dalyje, ir finansų rinkos dalyvis, nurodytas Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 4 straipsnio 1 dalyje.
Sąjungos sektoriui taikomos nuostatos	– Reglamento (ES) Nr. 1093/2010, Reglamento (ES) Nr. 1094/2010 ir Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 1 straipsnių 2 dalyje nurodytų teisės aktų nuostatos dėl keitimosi informacija, reikalinga vertinant atitinkamų asmenų kompetenciją ir tinkamumą.
Prašymas pateikti informaciją	– prašymas pateikti informaciją, reikalingą vertinant finansų įstaigos ir finansų rinkos dalyvio kvalifikuotųjų akcijų paketų turinčių asmenų, direktorių ir pagrindines funkcijas atliekančių asmenų kompetenciją ir tinkamumą pagal Sąjungos sektoriui taikomas nuostatas, kurį per EPI informacinę sistemą pateikia vertinančioji institucija, laikydamasi šių gairių.
Prašymą teikianti institucija	– kompetentinga institucija, teikianti prašymą suteikti informacijos.
Prašymą gaunanti institucija	– kompetentinga institucija, gaunanti prašymą suteikti informacijos.
Vertinamas asmuo	– fizinis ar juridinis asmuo, kurio, kaip finansų įstaigų ir finansų rinkų dalyvių kvalifikuotųjų akcijų paketų turinčio asmens, direktoriaus ar pagrindines funkcijas atliekančio asmens kompetencija ir tinkamumas vertinamas arba turi būti vertinamas pagal Sąjungos sektoriui taikomas nuostatas.
Prašymo atsiėmimas	– pareiškėjo atliekamas bet kokio tiesioginio ar numanomo prašymo arba pranešimo, skirto vertinimo procesui, atšaukimas prieš kompetentingai institucijai priimant sprendimą.

II antraštinė dalis. EPI informacinės sistemos naudojimas

Naudojimas EPI informacine sistema

4. Atlikdamos vertinamų asmenų kompetencijos ir tinkamumo vertinimą pagal Sąjungos sektoriui taikomas nuostatas, kompetentingos institucijos turėtų naudotis EPI informacine sistema ir per ją pateikti, ieškoti ir prašyti informacijos, reikalingos kompetencijai ir tinkamumui vertinti pagal šių gairių reikalavimus.

Duomenų įvedimas į EPI informacinę sistemą

5. Kompetentingos institucijos, atliekančios vertinamo asmens kompetencijos ir tinkamumo vertinimą, turėtų įtraukti šių gairių 7 punkte nurodytus duomenis į EPI informacinę sistemą per dvi savaites nuo pranešimo arba prašymo atlikti kompetencijos at tinkamumo vertinimą gavimo (įvedimo data).
6. Jei atliekamas papildomas arba naujas jau įvertinto asmens vertinimas, EPI informacinėje sistemoje turėtų būti sukurtas naujas įrašas.
7. EPI informacinei sistemai teikiant duomenis apie vertinamą asmenį turėtų būti nurodyta:

7.1. fizinis asmuo:

- a. vardas (-ai);
- b. pavardė;
- c. gimimo data;
- d. gimimo vieta;
- e. jei yra, kiti asmens naudojami vardai ir pavardės (jei yra, ir mergautinė pavardė) (kiti vardai);

7.2. juridinis asmuo:

- a. juridinio asmens arba subjekto teisinis pavadinimas (įskaitant juridinio statuso santrumpą);
- b. kiti juridinio asmens pavadinimai;
- c. juridinio asmens identifikatorius (LEI);
- d. jei LEI nėra, registracijos numeris, pavyzdžiui, nurodytas centriniame registre, prekybos registre, įmonių registre ar panašiam valstybiniame registre; ir
- e. įsisteigimo šalis (pagrindinė būstinė);

vertinančiosios kompetentingos institucijos atžvilgiu:

7.3. apie fizinį ir juridinį asmenį:

a. toliau nurodyti duomenys:

- i. kai duomenys įkelti po EPI informacinės sistemos sukūrimo, – įkėlimo data, kaip nurodyta 5 punkte;
- ii. kai į EPI informacinę sistemą įkeliami istoriniai duomenys: atitinkama kompetentingos institucijos turima data (pvz., prašymo arba pranešimo, sprendimo, veiklos pradžios ir t. t. data);

b. steigimo reglamentų 1 straipsnio 2 dalyje nurodytas teisės aktas, pagal kurį buvo atliktas vertinimas; ir

c. jei yra, kompetentingos institucijos turimo įrašo registracijos numeris.

8. Informacija, įvesta į EPI informacinę sistemą pagal 7 punktą, bus saugoma EPI informacinėje sistemoje ne ilgiau kaip 15 metų nuo kompetentingos institucijos įrašo įkėlimo dienos, o tada iš EPI informacinės sistemos automatiškai išbraukiama. Kompetentingos institucijos gali nustatyti trumpesnius saugojimo laikotarpius. Tais atvejais, kai pagal taikytiną Sąjungos ar nacionalinę teisę taikomi trumpesni saugojimo laikotarpiai, pasibaigus tokiems laikotarpiams kompetentinga institucija duomenis iš EPI informacinės sistemos turėtų atitinkamai pašalinti. Pasibaigus saugojimo laikotarpiui, informacija turėtų būti ištrinta ir tuo atveju, kai kompetentingos institucijos gauna pranešimą apie vertinto asmens mirtį. Pirmiau išdėstytos nuostatos nedaro poveikio atitinkamų duomenų subjektų teisei susipažinti su asmens duomenimis, juos ištaisyti arba ištrinti, kaip numatyta Reglamento (ES) Nr. 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, įstaigoms, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis 17, 18 ir 19 straipsniuose.

9. Kompetentingos institucijos turėtų paskirti kontaktinius asmenis, atsakingus už prašymų priėmimą ir atsakymų į juos pateikimą, ir paskelbti šią informaciją EPI informacinėje sistemoje. Pateikiant kontaktinio asmens duomenis turėtų būti nurodytas bendrasis e. pašto adresas, naudojamas atliekant kompetencijos ir tinkamumo vertinimą, padalinio/departamento, atsakingo už kompetencijos ir tinkamumo vertinimą, telefono numeris (neprivalomas), o kalbant apie atskirus darbuotojus – vardas (-ai) ir pavardė, pareigos, darbinis e. pašto adresas ir telefono numeris.

10. Kompetentingos institucijos turėtų nuolat atnaujinti kontaktinių asmenų sąrašus, įskaitant bendruosius e. pašto adresus, ir juos peržiūrėti bent kartą per metus.

Duomenų paieška EPI informacinėje sistemoje

11. Prieš kompetentingai institucijai atliekant vertinamo asmens kompetencijos ir tinkamumo vertinimą pagal Sąjungos sektoriui taikomas nuostatas, kompetentinga institucija EPI informacinėje sistemoje turėtų išsiaiškinti, ar yra kita kompetentinga institucija, turinti informacijos apie šį vertinamą asmenį.

III antraštinė dalis. Keitimasis informacija ir kompetentingų institucijų, naudojančių EPI informacinę sistemą, bendradarbiavimas

Prašymų pateikti informaciją siuntimas

12. Jeigu atlikus paiešką EPI informacinėje sistemoje matyti, kad vertinimui reikalingos informacijos esama, kompetentinga institucija, prieš atlikdama vertinimą, turėtų per EPI informacinę sistemą pateikti prašymą suteikti informacijos kompetentingoms institucijoms, nurodytoms 11 punkte ir turinčioms reikiamos informacijos apie vertinamą asmenį.
13. Besikreipiančioji institucija turėtų nurodyti prašymo priežastį, norimą gauti informaciją ir Sąjungos sektoriui taikomas nuostatas, kuriomis remiantis atliekamas vertinimas.
14. Prašymą teikianti institucija prašymą gaunančiai institucijai turėtų pateikti visus dokumentus ar patvirtinamą medžiagą, kurie laikomi reikalingais prašymui pagrįsti, naudodama dvišales komunikacijos priemones, nepriklausančias EPI informacinei sistemai. Kompetentingos institucijos gali supaprastinti keitimąsi informacija sudarydamos bendradarbiavimo susitarimus¹.

Informacijos prašymų tvarkymas ir atsakymai į juos

15. Pagrindine informacija, kuri yra svarbi vertinant asmens kompetenciją ir tinkamumą, prašymą teikiančios ir gaunančios institucijos iš esmės keisis tarpusavyje, o ne per EPI informacinę sistemą.
16. Prašymą gaunanti institucija, vadovaudamasi Europos Sąjungos sutarties (ES sutarties) 4 straipsnio 3 dalyje nustatyto lojalaus bendradarbiavimo principu, kuris atspindi steigimo reglamentų 2 straipsnio 4 dalyje, ir atsižvelgdama į Sąjungos sektoriui taikomas nuostatas ir visus kitus taikytinus teisės aktus, susijusius su sektoriui taikomomis nuostatomis, turėtų atsakyti į prašymą per dvi savaites nuo prašymo gavimo ir pateikti informaciją arba paaiškinti, kodėl informacija gali būti pateikta vėliau, ir nurodyti tą datą. Jei vertinimas neigiamas arba prašymas dėl vertinimo atsiimamas, taip pat reikėtų pateikti turimą informaciją apie neigiamo vertinimo arba prašymo atsiėmimo priežastis.

¹ Pavyzdžiui, ESMA daugiašalis susitarimo memorandumas dėl bendradarbiavimo susitarimų ir keitimosi informacija

17. Prašymą gaunanti institucija neturėtų teikti prašomos informacijos, jeigu to padaryti neleidžia Sąjungos sektoriui taikomose nuostatose arba bet kuriose kitose taikytinose teisinėse nuostatose nustatyti konfidencialumo ar asmens duomenų apsaugos reikalavimai arba jeigu prašymą gaunanti institucija prašomos informacijos negali pateikti dėl objektyvių priežasčių.
18. Kai keistis informacija, kaip apibrėžta 17 punkte, neįmanoma, prašymą gaunanti institucija turėtų kuo greičiau, bet ne vėliau kaip per dvi savaites nuo prašymo gavimo dienos, informuoti prašymą teikiančią instituciją ir paaiškinti priežastis. Jei visos prašomos informacijos neįmanoma pateikti, prašymą gaunanti institucija prašymą teikiančiai institucijai turėtų pateikti tą informacijos dalį, kurią pateikti leidžiama, ir paaiškinti priežastis, dėl kurių likusi informacijos dalis nėra teikiama.
19. Prašymą gaunanti institucija gali paprašyti prašymą teikiančios institucijos pateikti paaiškinimus dėl gauto prašymo. Prašymą teikianti institucija į visus prašymus pateikti paaiškinimus turėtų atsakyti nedelsdama. Jei prašoma paaiškinimų, 16 ir 18 punktuose nurodytas laikotarpis turėtų prasidėti po to, kai prašymą teikianti institucija pateikia paaiškinimus.

Konfidencialumas

20. Kompetentingos institucijos visą pagal šias gaires gautą informaciją turėtų laikyti konfidencialia ir ją tvarkyti laikydamosi profesinės paslapties ir asmens duomenų apsaugos reikalavimų, nustatytų Sąjungos teisėje ir atitinkamuose nacionalinės teisės aktuose..

IV antraštinė dalis. Galutinės nuostatos ir įgyvendinimas

21. Šios gairės taikomos nuo 17.02.2025, išskyrus:

- a. 4, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19 punktus, kurie bus taikomi nuo 2025 m. gegužės 15 d. vertinant fizinius asmenis ir nuo 2026 m. balandžio 30 d. vertinant juridinius asmenis;
- b. 7.2 punkto a–e papunkčius, kurie bus taikomi nuo 2026 m. sausio 30 d.

22. Kompetentingos institucijos iki 2025 m. gegužės 15 d. į EPI informacinę sistemą turėtų įtraukti turimus paskutinių penkerių metų (skaičiuojamų nuo šių gairių taikymo pradžios dienos) istorinius duomenis apie fizinius asmenis.

23. Jei nėra atskirų duomenų apie fizinį asmenį, pvz., gimimo datos ar vietos, nurodytų 7.1 punkte, prašymą teikianti institucija ir prašymą gaunanti institucija kitomis priemonėmis turėtų užtikrinti, kad pateiktina informacija būtų aktuali atliekant asmens vertinimą.

24. Kompetentingos institucijos į EPI informacinę sistemą iki 2026 m. balandžio 30 d. turėtų įkelti turimus paskutinių dvejų metų (skaičiuojant nuo 2026 m. sausio 30 d.) istorinius duomenis apie juridinius asmenis. Jei juridinių asmenų LEI nėra, į EPI informacinę sistemą reikėtų įvesti kitus registracijos numerius (pvz., iš centrinio registro, komercinio registro, įmonių registro ar panašaus valstybinio registro) ir registracijos šalį.